Årsberättelse 2023

STORA SKÖNDAL

INNEHÅLL

Direktorn har ordet 4
Äldreomsorg 6
Stöd och omsorg 9
Sjukvård 12
Utbildning 15
Diakoni 18
Fastighet 21
Framtidens Stora Sköndal 23
Marie Cederschiöld högskola 24

Direktorn har ordet

Omtanke, Jämlikhet och Förändring.
Sällan har väl Stiftelsen Stora Sköndals ledord varit mer aktuella och viktiga. 2023 var ett tämligen dunkelt år för världen, med krig på flera ställen på jorden, eskalerande gängkriminalitet med nästan dagliga skjutningar i Sverige och så mycket onödigt lidande för så många människor.

Därtill kom ekonomiska utmaningar både för Stora Sköndal som organisation och för andra företag och privatpersoner. Hög inflation och stigande räntor bidrog till ångest, ekonomisk stress och inte minst till ökade klyftor mellan människor i vårt samhälle.

De oroliga tiderna återspeglades i våra verksamheter under året och var tydlig bland de medmänniskor vi vårdar, hjälper och stöttar. Vår diakonala enhet, vår innersta kärna, drog ett stort lass och tog ett stort ansvar för att lätta bördan för de som behöver och kommer så att fortsätta en lång tid framöver.

EFTERFRÅGAN OCH KÖ – LJUSGLIMTAR

Trots min något mörka inledning vill jag betona att det fanns många ljusglimtar under 2023 också och för Stora Sköndal som organisation finns mycket positivt att lyfta.

Våra tjänster inom vård, omsorg och utbildning efterfrågades i större utsträckning än tidigare, trots hård konkurrens i Storstockholm, med många konkurrerande utförare. Vi hade fortsatt kö till många av våra olika boendeformer, framför allt inom socialpsykiatrin och äldreomsorgen. Det nya äldreboendet Sköndalsvillan i Tyresö kommun kunde under året öppna upp helt, och där kan vi nu välkomna boende från såväl Tyresö som övriga Storstockholmsområdet. Vi hade kö till verksamheter såsom daglig verksamhet, förskola och primärvård – och mot slutet av året började vår husläkarmottagning sakta men säkert öka antalet listade patienter.

STIFTELSEN BORGAR FÖR HÖG KVALITET

Att våra verksamheter förknippas med kvalitet bekräftas ofta av våra kunder, såväl som våra uppdragsgivare.

Under 2023 Silviacertifierades ytterligare två av våra äldreboenden, och våra teamchefer inom äldreomsorgen avslutade en tvåårig högskoleutbildning i ledarskap för att bättre kunna möta upp framtida krav på chefer och ledare.

Stora Sköndals förskola i Nacka, Tollare Förskola, har åter blivit utsedd till den förskola som har högst nöjdhet bland vårdnadshavare i Nacka kommun. Tollare förskola har både nått och överträffat kommunens högt ställda kvalitetskrav och har även uppmärksammats av såväl kommunala som privata utförare.

VERKSAMHETSUTVECKLING I LÅGKONJUNKTUR – FULLT MÖJLIGT

Ett flertal av våra verksamheter har gasat under lågkonjunkturen och valt att utveckla sitt erbjudande. Under våren öppnade exempelvis vår dagliga sysselsättning en second hand-butik på vårt område, något som blivit uppmärksammat i media och uppskattat av Sköndalsborna. Även husläkarmottagningen tog stora kliv under året och öppnade såväl en obesitasmottagning, vilket är en mottagning för personer med övervikt, men också en hypertonimottagning som är till för personer med högt blodtryck.

Diakonala enheten fortsatte sin utveckling av verksamheten genom aktiviteter som retreats, skogsbad och pilgrimsvandringar, som de erbjuder vid sidan av det traditionella diakonala arbetet för medarbetare och boende i distriktet. En annan ny aktivitet som diakonala enheten erbjuder är babymassage, som lockar många barn och föräldrar till diakonalt center.

Stora Sköndals traditionella julmarknad, som 2023 var större än någonsin, drog över 6 000 besökare till området den första adventshelgen.

FRAMTIDENS STORA SKÖNDAL

Utöver stiftelsens vård- och omsorgsverksamheter så arbetade vi under 2023 vidare med ytterligare en etapp av stadsdelen Stora Sköndal. Stadsdelen utvecklar vi tillsammans med de byggaktörer som ska bygga bostäder och verksamhetslokaler på området. När vi under

slutet av 2024 förhoppningsvis påbörjar byggandet, ser vi fram mot att få bygga cirka 1 750 nya bostäder, en grundskola för 930 elever, en fullstor idrottshall, tre nya förskolor och ett så kallat M-hus för möten, miljö och mobilitet. Vår vision att bygga ett samhälle, med en självklar plats för alla, har sitt ursprung i stiftelsens värdegrund, och är en del i de beslut vi tar inom projektet.

MEDARBETARNA – MÖJLIGGÖRARNA

Stiftelsen Stora Sköndals stora skatt är de fantastiska medarbetarna, våra ”Stora Sköndalare”, som imponerar med sitt engagemang, sin lojalitet och sin kompetens. Det är tack vare våra medarbetare som vi kan driva verksamheterna med hög kvalitet, innovation, flexibilitet – och med kunden i fokus, trots ibland snäva resurser. Jag kan bara konstatera att det är hatten av, bug och bock och guldstjärna deluxe – för allt det arbete våra medarbetare gör varje dag, i människans tjänst.

MED SIKTE PÅ 2024

Trots de ekonomiska utmaningar som vi och samhället befinner sig i, finns ett lugn och en stabilitet som genomsyrar organisationens ledning. Vi har en långsiktig strategisk plan som gör att vi känner trygghet och tillförsikt. Stora Sköndal har varit verksam som stiftelse i drygt 120 år, i upp och nedgångar – och jag och Stora Sköndals direktion känner tilltro till att vi kommer göra det i 120 år till. Minst. Vår värdegrund och våra ledord visar vägen framåt och vi har inga planer på att trappa ner vår påbörjade resa mot att låta ännu fler medmänniskor ta del av Stora Sköndals omsorg, stöd och omtanke. Vi står på en stabil grund, redo att växa – för att kunna sträcka ut handen till ännu fler medmänniskor som behöver oss.

Åsa Andersson, direktor, Stora Sköndal

Äldreomsorg

Stora Sköndal driver sammanlagt sex äldreboenden i Stockholmsområdet vilka ligger i Sköndal, Nacka och Tyresö. Äldreboendet Sköndalsvillan i Tyresö innefattar även ett korttidsboende för personer som är i behov av ett omsorgsboende under en kortare tid.

Inom Stora Sköndals äldreomsorg arbetar vi för att de som bor hos oss ska ha en bra dag, utifrån de egna förutsättningarna. Här ska var och en få leva sina liv med god livskvalitet och känna sig sedd och viktig, något som personalens stora engagemang möjliggör varje dag. Dagarna på våra äldreboenden ska erbjuda både vila och aktivitet, stillhet och stimulans. Vi sätter guldkant på vardagen så ofta det bara går genom att anordna olika festligheter, uppträdanden eller speciella aktiviteter. All vård och omsorg utgår ifrån ett personcentrerat synsätt, och vi är måna om att kontakten mellan den boende och dennes omsorgssamordnare ska vara god och ständigt löpande. Vi lägger också stort fokus på att anhöriga och närstående ska känna trygghet och tillit – och att de ska känna att de alltid vet vart de ska vända sig med frågor och funderingar. Genom fokus på kvalitet och ett aktivt arbete med stiftelsens värdegrund har vi erhållit ett gott rykte, vilket möjliggör för oss att hålla en hög beläggning på våra boenden.

I FOKUS UNDER ÅRET

Sköndalsvillan i Tyresö öppnade upp samtliga 92 boendeplatser under året, något som möjliggör för fler att ta del av Stora Sköndals äldreomsorg. Vi fortsatte även vårt arbete när det gäller omsorgspersonalens rätt till heltid. En enkätundersökning genomfördes under våren som visade att en stor majoritet av de anställda önskar ha kvar rätten till heltid, vilket vi jobbar vidare för att kunna erbjuda. I juli blev yrket undersköterska en skyddad yrkestitel. Detta innebär att yrkesaktiva behöver ha en viss formell kompetens för att få kalla sig undersköterska, något som förväntas öka undersköterskeyrkets attraktionskraft.

SPECIELLA SATSNINGAR

Under 2023 bytte vi journalsystem och övergick därmed till ett modernare sätt att dokumentera. I samband med bytet genomfördes dokumentationsutbildning för samtliga medarbetare.

Ytterligare två verksamheter genomförde Silviahemscertifiering av sina medarbetare. Certifieringen innebär en gedigen kompetensutveckling och ett strukturerat arbetssätt för att förbättra omsorgen för personer med demenssjukdom. Äldreboendet Solgården deltog i Stockholms stads Kvalitetsutmärkelse och fick mycket fina omdömen av examinatorerna. Alla teamchefer genomförde en ledarskapsutbildning på 30 högskolepoäng, som avslutades i december.

BELÄGGNING OCH EKONOMI

Äldreomsorgen hade generellt sett en god beläggning under 2023. Sköndalsvillan öppnades fullt ut under året och beläggningen ökar successivt. Sköndalsvillan och Villa Tollare klarade inte sin budget. Den starkast bidragande orsaken till detta var att ersättningsnivåerna i dessa kommuner ligger betydligt lägre än i Stockholm. Övriga verksamheter överträffade dock budget. De sammanlagda resultaten från samtliga verksamheter gör att Stora Sköndals äldreomsorg som helhet renderade ett bättre utfall än budgeterat under 2023.

SOCIAL OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

I april månad övergick samtliga äldreomsorgsverksamheter till en ny matleverantör, Kleins Kitchen, som har tillagningskök i Stora Sköndal. Detta innebär att mattransporterna utgör en mindre påverkan på miljön än tidigare. Det ger samtidigt synergieffekter, då flera andra verksamheter på området nyttjar samma leverantör. Under hösten genomfördes Medarbetarcaféer i alla verksamheter, som ett led i att öka möjligheten till delaktighet. Arbetet gällande rätt till heltid ger en bättre kontinuitet i verksamheterna samtidigt som det ger en bättre arbetsmiljö, eftersom andelen timanställda kan minska när fast anställd personal arbetar fler arbetspass.

INFÖR 2024

Under 2024 kommer vi att fortsätta implementering av de åtgärder som införts tidigare, i synnerhet rätten till heltid, Silviahemmets vårdfilosofi och nytt dokumentationssystem. Vi kommer även att fortsätta med Medarbetarcaféer och införa anhörigträffar i samarbete med diakonala enheten. Under året kommer vi dessutom att satsa stort på marknadsföring med fokus på att öka beläggningen på Villa Tollare i Nacka.

Den största utmaningen inför 2024 utgörs av vårt äldreboende Sköndalsvillan i Tyresö. Detta då ersättningsnivån per boendeplats i Tyresö ligger betydligt lägre än i Stockholm, samtidigt som kvalitetskraven och målen för Stora Sköndal är desamma.

ÅRET SOM GICK

- Undersköterska blev en skyddad yrkestitel
- Stora gemensamma aktiviteter för boende: folkparksfest och 50-talsfest
- HSL-ansvariga infördes i samtliga verksamheter
- Medarbetarerbjudandet utvecklades genom att rätt till heltid kvarstår, en gemensam julfest, medarbetarcaféer och friskvårdssatsningar.

VÅRA VERKSAMHETER

Johannesgården, Sköndal

Sköndalsvillan, Tyresö

Solgården, Sköndal

Villa Magnolia, Sköndal

Villa Skönviken, Sköndal

Villa Tollare, Nacka

ÅRET I SIFFROR

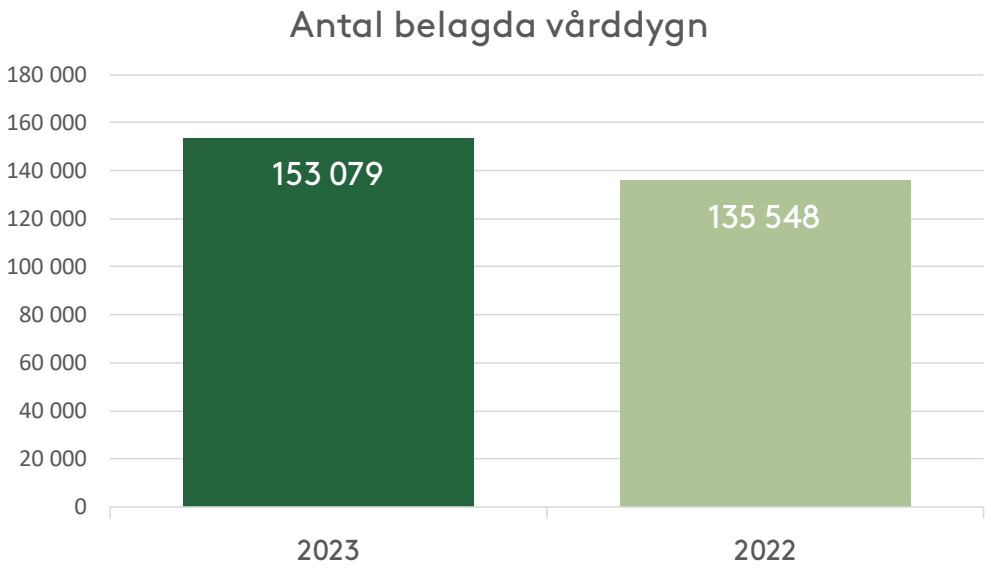

444

platser i äldreomsorgen

Stöd och omsorg

Området Stöd och omsorg består av flera verksamhetsinriktningar. Vi bedriver olika former av boenden, så som LSS-boenden, boende för vuxna med psykisk ohälsa, boende för yngre personer med demenssjukdom, HVB-hem* och träningslägenheter. Utöver detta bedriver vi sysselsättningsverksamheter för olika målgrupper inom LSS**, SoL*** och socialpsykiatrin.

I FOKUS UNDER ÅRET

Under 2023 låg stort fokus på kartläggning och analys av Stöd och omsorgs verksamheters förutsättningar att fortsätta verka i sin nuvarande form, med fortsatt hög kvalitet och rätta förutsättningar. Detta ledde fram till ett beslut om att avveckla vissa verksamheter.

Under 2023 avvecklade vi således boendestöd i ordinärt boende inom socialpsykiatrin, då ersättningsnivåerna från uppdragivaren Tyresö kommun inte harmoniserade med avtalskraven.

I november tog Stora Sköndals ledningsgrupp dessutom beslutet att lägga ner Pilbacken HVB-hem och stödboende för ensamkommande ungdomar. Verksamheten har stiftelsen drivit i över tio år. Anledningen till avvecklingen är att Pilbacken inte bär sig ekonomiskt och att platserna är svåra att få fullbelagda, då antalet ensamkommande minskat drastiskt de senaste åren.

När Pilbacken har avvecklats, senast i slutet av mars 2024, kommer stiftelsen att öppna upp ett stödboende för personer med psykisk ohälsa inom socialpsykiatrin. Detta i samma lokaler som Pilbacken ligger idag.

På uppstartssidan under 2023 hittar vi Stöd och omsorgs sysselsättningsverksamhet inom socialpsykiatrin, Villan, som i mars månad öppnade sin alldeles egna second hand-butik. Villans butik var under året oerhört välbesökt och utgör en meningsfull sysselsättning för deltagarna, med stöd av personal.

SPECIELLA SATSNINGAR

Stöd och omsorgs verksamheter deltog under året i ett antal utbildningar med syfte att höja kvaliteten och arbetsglädjen hos medarbetarna. Det handlade bland annat om utbildning kring förebyggande arbetssätt vid hot och våld samt en workshop kring kontaktmannaskap. Vi hade även premiär för våra egna Stöd- och omsorgsdagar, med fokus på att skapa gemenskap och sammanhållning inom hela verksamhetsområdet.

**Hem för vård eller boende för unga*

***Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade*

****Socialtjänstlagen*

Med hjälp av diakonala enheten startade vi upp en serie av anhörigträffar för närstående till de boende på våra LSS-boenden. Syftet med träffarna var att lyfta anhörigas perspektiv och ge dem stöd genom samtal och praktiska råd.

Sysselsättningen Villan och HVB-hemmet Pilbacken fick under 2023 beviljade statsbidrag inom projektet att motverka ofrivillig ensamhet. Dessa medel använde vi bland annat till att skapa aktiviteter för ensamkommande ungdomar, med syfte att integrera dem i det svenska samhället och skapa en känsla av delaktighet.

BELÄGGNING OCH EKONOMI

Stöd och omsorg redovisade ett positivt resultat för 2023 men uppnådde inte till fullo de högt ställda resultatmålen. Det beror till viss del på lägre beläggning under årets första månader inom områdets största verksamheter; Björkgården och Nybacken. Därutöver hade vi två tomma boendeplatser inom våra LSS-boenden under första halvan av året. Trots att beläggningen återhämtade sig under andra kvartalet och det under resten av året var stor efterfrågan på platser, så påverkade det budgetuppfyllelsen negativt.

Pilbackens beläggning minskade stadigt under året, för att nästan avta helt under andra hälften av 2023. Detta påverkade ekonomin negativt och bidrog i stor utsträckning till att beslutet att avveckla verksamheten togs.

Dagliljan, vår dagverksamhet för yngre personer med demenssjukdom, har under hela året haft en hög beläggning och levererade ett resultat bättre än både budget och prognos. Daglig verksamhet LSS hade en stabil beläggningsgrad i linje med budget.

SOCIAL- OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

Inom Stöd och omsorg arbetade vi under 2023 aktivt med social hållbarhet, genom att främja en inkluderande miljö. Stommen i detta sätt att jobba utgörs av en stödjande gemenskap, där varje individ respekteras och uppmuntras att delta aktivt i beslut som påverkar deras vardag. Genom regelbunden dialog och samarbete med den enskilde och deras kontaktnät, strävar vi efter att bygga hållbara relationer som stödjer individens välbefinnande.

Vi är också engagerade i att minska vår påverkan på miljön. Under 2023 implementerade vi energibesparande åtgärder och utökade vår återvinning och användning av miljövänliga material i verksamheterna. Vi valde också i första hand hållbara transporter genom att använda verksamheternas minibussar för gemensamma aktiviteter. Utöver detta arbetade vi även aktivt med att samordna matinköp till verksamheterna.

INFÖR 2024

Under 2024 kommer vi fortsatt att arbeta för en stabil och hög beläggning i befintliga verksamheter, samt med utveckling av det nya stödboendet Pilbacken inom socialpsykiatrin. Vi kommer också att jobba vidare med aktiviteter för ytterligare kvalitetshöjning i verksamheterna, tillsammans med olika insatser för att bibehålla nöjda medarbetare. Kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan verksamheterna är en viktig del i vår plan för 2024, där vi ska möjliggöra för medarbete att samarbeta och nätverka via sina olika ombudsfunktioner. Det ska också bidra till ännu bättre stöd och service till våra boende och deltagare.

ÅRET SOM GICK

- Nedläggning av boendestöd i ordinärt Boende
- Uppstart av second hand-butik i Stora Sköndal
- Deltagande i forskningsprojekt kring metoden ”Active support”, för ökat självbestämmande hos boende.
- Nedläggning av Pilbacken HVB-hem
- Stöd- och omsorgsdagar för samtliga medarbetare
- Patientsäkerhetsutbildning och dialogmöten med HSL ansvariga, chefer och MAS.
- Anhörigträffar för anhöriga till boende på Stöd och omsorgs LSS-boenden

VÅRA VERKSAMHETER

LSS

Daglig verksamhet, Sköndal

Gruppbostäder:

Nils Lövgrens väg 1, Sköndal

Thorsten Levenstams väg 4, Sköndal

Ångermannagatan 1, Vällingby

Yngre personer med demenssjukdom

Björkgården, boende, Sköndal

Dagliljan, daglig verksamhet, Sköndal

Socialpsykiatri

Nybacken, boende, Sköndal

Sysselsättningen Villan, Sköndal

Stödboende, Sköndal

HVB och träningslägenheter

(Avvecklade från 1 april 2024)

Pilbacken, Sköndal

Träningslägenheter, Sköndal

ÅRET I SIFFROR

18

platser på gruppbostäder inom LSS

25

platser på Björkgården

30

platser på Nybacken

18

platser på Pilbacken

Sjukvård

Stora Sköndals sjukvårdsverksamhet driver sedan drygt fyrtio år tillbaka en neurologisk klinik som erbjuder specialiserad neurologisk rehabilitering. Våra verksamhetsben utgörs av heldygnsrehabilitering, dagrehabilitering, en fysioterapimottagning och en logopedmottagning.

Samtliga patienter har valt oss som vårdgivare, då vi är en av de auktoriserade utförare som Region Stockholm har avtal med – för att kunna erbjuda stockholmarna valfrihet inom vården.

All rehabilitering planeras och utförs av ett arbetsteam med specialister inom neurologiska sjukdomar, som vårdar och stöttar patienten utifrån individuella behov. Målet med rehabiliteringen är att patienten ska återfå så stor självständighet och bra livskvalitet som möjligt. Vi lägger dessutom stor vikt vid att ordna för en trygg hemgång och att vägleda patienten vidare till rätt fortsatt rehabilitering, när så behövs.

Utöver den neurologiska kliniken driver Stora Sköndals sjukvårdsverksamhet sedan 2021 en husläkarmottagning, som ligger i Sköndals centrum.

Sköndals husläkarmottagning är en personlig, mindre vårdcentral som utför primärvård och hemsjukvård på uppdrag av Region Stockholm och har runt 6 600 listade patienter.

I FOKUS UNDER ÅRET

Under 2023 prioriterade husläkarmottagningen att utveckla hemsjukvården. Syftet med satsningen var att förbättra kontinuiteten för äldre personer, samt personer med kroniska sjukdomar. Under 2023 kunde vi också erbjuda patienter med högt blodtryck och övervikt en mer kvalitativ vård genom att öppna mottagningar speciellt inriktade mot dessa patientgrupper. Husläkarmottagningen arbetade aktivt genom hela 2023 för att säkerställa att patienterna i så stor utsträckning som möjligt får träffa en och samma läkare vid sina besök. Nya förbättrade flöden för telefonsamtal gav dessutom patienterna en ökad tillgänglighet till mottagningen. Husläkarmottagningen intensifierade också arbetet med triagering vid patientens första kontakt med mottagningen, vilket betyder att den första kontakten med mottagningen varit med

en sjuksköterska istället för en läkare. Detta ger ett bättre patientflöde som gagnar både verksamhet och patient, då sjuksköterskan direkt kan avgöra om det räcker med en sjuksköterskekontakt – eller om läkarkontakt behövs. Under delar av året var mottagningen inte till fullo bemannad med ordinarie personal, men verksamheten drevs trots detta med full kapacitet.

SPECIELLA SATSNINGAR

På neurologiska rehabiliteringskliniken infördes en tvärprofessionell förbättringsgrupp som ser över processer och rutiner för att underlätta arbetet för såväl patienter som medarbetare. Gruppen såg under 2023 bland annat över rutinen för patientens första dag, så att inte dubbelarbete utförs, vilket också gör patientens första dag lugnare.

BELÄGGNING OCH EKONOMI

2023 var ett utmanande år ekonomiskt med ökade kostnader generellt i samhället, tillsammans med en stark lönerörelse. Avtalen med regionen inom vårdval, för samtliga verksamheter inom neurologisk rehabilitering, har en relativt låg ersättning i förhållande till avtalskrav. Avtalen har heller inte räknas upp, vilket gör det svårt att nå positiva ekonomiska resultat. På neurologiska rehabiliteringens vårdavdelning uppstod vattenskador i två patientrum vilket gjorde att de inte kunde beläggas, något som påverkade ekonomin negativt under några månader. Vattenskadans effekter i kombination med ett minskat remissflöde under sommarmånaderna ledde till ett svagt ekonomiskt resultat.

På husläkarmottagningen ökade antalet listningar under senare delen av året 2023.

SOCIAL- OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

Under året genomfördes ett arbete för att öka medarbetares delaktighet i verksamhetens kvalitetsutveckling på neurologiska rehabiliteringskliniken.

På husläkarmottagningen förbättrade mottagningen möjligheterna till videobesök för patienterna, vilket minskar resor för patienterna samtidigt som de kan träffa läkaren i en lugn och trygg hemmiljö.

Då Stora Sköndals sjukvård ingår i Vårdval Stockholm, ställs krav på att vi ska vara miljöcertifierade. Under 2023 genomfördes en uppföljande extern revision på Neurologiska Rehabiliteringskliniken och Sköndals Husläkarmottagning, med resultatet att vi behåller vårt ISO 14001-certifikat.

INFÖR 2024

Genom att synas mer och att arbeta för att göra mottagningen mer tillgänglig när patienter behöver nå oss, hoppas vi kunna öka listningssifforna.

Det fortsatt svåra ekonomiska läget kommer även under 2024 innebära en utmaning när det gäller att driva verksamheterna, med de ökade kostnader som inflationen medför. Detta, tillsammans med det faktum att våra vårdavtal med regionen inte får någon ekonomisk uppräkning, gör att vi räknar med hårt arbete.

Ett av målen under 2024 är att samverka med andra aktörer inom vårdval mot neurologisk rehabilitering, för att se över och presentera ändringsförslag i avtalen till regionen. Detta anser vi är viktigt för att kunna effektivisera vården utan att påverka kvaliteten, samt för att i förlängningen kunna uppnå ett positivt ekonomiskt resultat.

Vi planerar att under 2024 göra studiebesök hos remittenter på olika sjukhus för att öka kännedomen om vår neurologiska rehabiliteringsklinik och påverka remissflödet.

ÅRET SOM GICK

- Uppstart och nedläggning av en neurologmottagning. Nedläggningen gjordes på grund av brist på specialistläkare inom neurologi.
- Kvalitetsarbete på husläkarmottagningen
- Införande av fiberendoskopisk undersökning
- Studiebesök från andra vårdgivare, vilket inte varit aktuellt sedan pandemin startade 2020.
- Uppdatering av vårt IT-nät på hela Neurologiska rehabiliteringskliniken samt utbyte av datorer.

VÅRA VERKSAMHETER

Neurologiska rehabiliteringskliniken, Sköndal

Sköndals husläkarmottagning

ÅRET I SIFFROR

8477

besök på Neurologiska rehabiliteringskliniken

Utbildning

Stora Sköndals verksamhetsområde Utbildning består av två förskolor; Förskolan Borgen i Sköndal och Tollare förskola i Nacka. All utbildning och undervisning inom förskolan genomsyras av ett aktivt värdegrundsarbete, där såväl pedagoger som barn är delaktiga. Förskolorna har en väl utvecklad struktur där läroplanens mål står i fokus och där värdegrund, projekt samt rörelse och hälsa har en given plats i veckostrukturen. Vi tror på det kompetenta barnet och tar tillvara på barnens drivkraft att utforska världen – och arbetar ständigt för att förmedla grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter . Stor vikt läggs på pedagogiska lärmiljöer som ska vara tillgängliga, tydliga, tillåtande och stimulerande för alla barn inom verksamheten.

I FOKUS UNDER ÅRET

Förskolorna arbetade mycket med kompetensutveckling under 2023. På förskolan Borgen genomförde alla pedagoger en utbildning i TAKK, tecken som stöd, vilket är en hjälp i språkutvecklingen och underlättar språkförståelse och lärande. Målgrupper för TAKK kan vara barn med annat modersmål än svenska samt barn med tal- och språkstörningar, men alla barn kan gynnas av tecken som stöd i sin språkutveckling. Båda förskolorna arbetar med TAKK som ett sätt att stödja kommunikationen.

Vi arbetade även aktivt med estetiska uttryckssätt, vilket pedagogerna vid båda förskolorna fick utbildning i då de fick fördjupa sig i att jobba med temperablock, lera, teckning och akvarell. Syftet med att jobba med estetiska uttryckssätt är att ge barnen en mängd olika språk att uttrycka sig på. Genom att ge barnen kunskap i olika uttrycksformer gynnas lärandet och nya erfarenheter och kunskaper kommer dem till gagn.

SPECIELLA SATSNINGAR

Rektor Anna Sylvendahl blev nominerad till ”Årets rektor” och blev en av tre finalister på Skolledargalan 2023. Skolledargalan är en återkommande gala för skolledare, som lyfter och hyllar framgångsrika och innovativa skolledare från hela landet.

På förskolan Borgen deltog alla pedagoger i en TAKK-utbildning under ett och ett halvt år. Utbildningen avslutades i slutet av 2023.

Förskolan Tollare ligger i framkant när det gäller pedagogiska och tilltalande lärmiljöer och förskolan tog emot flertalet studiebesök från pedagoger runt om i landet under året. Stora Sköndals förskolor driver ett populärt Instagramkonto, genom vilket många pedagoger fått upp ögonen för förskolans arbete med just lärmiljöerna, och önskar få komma på studiebesök för inspiration.

I den årliga kundnöjdhetsundersökningen som Nacka kommun gör, fick förskolan Tollare under 2023 ett väldigt gott resultat; 99 procents kundnöjdhet bland vårdnadshavare. Förskolan arbetar mycket med bemötande av både vårdnadshavare och barn, så att de känner sig sedda och trygga. De engagerade pedagogerna och är också tydliga med att informera vårdnadshavare om det inflytande barnen har i undervisningen. Det idoga arbetet reflekteras i undersökningen.

BELÄGGNING OCH EKONOMI

Båda förskolorna gjorde ett bättre resultat än budgeterat 2023, då antalet inskrivna barn på avdelningarna ökade. Under året hade förskolan Borgen sex av åtta avdelningar öppna. Tollare förskola var under året fullbelagt, med ett högt söktryck.

SOCIAL- OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

Förskolorna hade fokus på likvärdighet under 2023. Det innebär bland annat att vi arbetade utifrån frågeställningen; Vad innebär likvärdig undervisning för oss? I undervisningen lyftes dagligen områdena social och miljömässig hållbarhet tillsammans med barnen.

Förskolan Borgen anordnade ett antal ABC-träffar vilket är ett föräldrastödsprogram där innehållet utgår från kunskap och forskning om föräldraskap, jämställdhet, barns utveckling och FN:s barnkonvention. Träffarna leddes av de pedagoger som är utbildade till gruppledare.

INFÖR 2024

Under 2024 ska förskolorna arbeta för att bibehålla sin goda pedagogiska kvalitet, tillsammans med den höga kundnöjdheten. Vi kommer även fortsatt att satsa på kompetensutveckling av pedagogerna. Stort fokus kommer samtidigt att ligga på att fortsätta utbilda och undervisa utifrån en demokratisk värdegrund, något som känns än mer viktigt utifrån den omvärld vi nu befinner oss i. Normer och värden går hand i hand med kreativitet, lärande, lek och omsorg – och vi tänker oss under året även ständiga förbättringar av vår verksamhet, med sikte på att ge barnen de bästa förutsättningar de kan få för att ta sig an framtiden.

ÅRET SOM GICK

- TAKK – utbildning
- Intern kompetensutveckling
- Hög kundnöjdhet
- Nominering till årets rektor
- Flertalet studiebesök på Tollare förskola
- Växande Instagramkonto; gynnsamt i rekrytering och marknadsföring

VÅRA VERKSAMHETER

Förskolan Borgen, Sköndal

Tollare förskola, Nacka

ÅRET I SIFFROR

109
barn på förskolan Borgen

110
barn på Tollare förskola

7
besök från skolor

Diakoni

Diakoni kan beskrivas som ett socialt ansvarstagande inom olika områden, på Kristi uppdrag, där synsättet präglas av att varje människa är oändligt värdefull. Stora Sköndals diakonala enhet är kärnan i stiftelsens arbete – och är en garant för närhet och lättillgänglighet till själavård och andlig utveckling.

På Stora Sköndals diakonala enhet driver medarbetarna, med stort engagemang, diakonal verksamhet med fokus på att vara stöd för människor på olika sätt, samt att hitta former att vara till för sin nästa och göra gott. All personal på diakonala enheten finns nära till hands för samtal, stöd och gemenskap – och finns till för de människor som bor, lever, verkar och vistas inom Stora Sköndals verksamheter, men även för andra som önskar kontakt.

I FOKUS UNDER ÅRET

Ett betydande fokus för den diakonala enheten under 2023 var att med lyhördhet utveckla ett diakonalt center med visionen att vara en oas för andlig hälsa, och möten människor emellan. En plats där stor variation på aktiviteter erbjuds, utifrån olika behov och längtan hos människor. Diakonalt center ligger centralt på Stora Sköndals område och är tillgängligt både utomhus och inomhus, då det är anpassat så att allt ifrån barnvagnar till permobiler med lätthet kan komma in. Platsen där Diakonalt center ligger, är i närheten av såväl Sköndals kyrka som Stora Sköndals kapell och bidrar till det målinriktade arbetet för att förstärka samarbetet ytterligare mellan Stora Sköndal och Farsta församling, som Stora Sköndals kyrka tillhör.

Kyrkostiftelsen har sedan länge och ett skriftligt samarbetsavtal som reglerar samarbetet mellan Stora Sköndal och Farsta församling. Ett unikt samarbete har under åren växt fram, vilket möjliggjort både utveckling av gudstjänstliv, församlingsliv och annan diakonal verksamhet på Stora Sköndal.

SPECIELLA SATSNINGAR

Nödvändiga, självklara och viktiga satsningar under året har bland annat handlat om att uppmärksamma och förhindra bedrägeribrott mot äldre, och utöka kunskapen om krisberedskap i hemmet. Bedrägeribrotten har ökat markant, vilket föranlett ett närmare samarbete med polisen. I samband med öppen verksamhet bjöd vi vid flertal tillfällen under 2023 in polisen, där de svarade på frågor och bemötte både den oro och utsatthet som många äldre drabbats av under året.

Under året bjöds även allmänheten in för en utbildningskväll i samverkan med församlingen på temat ”Hemberedskap - klara sju dagar utan samhällets hjälp”. Civilförsvarsförbundet undervisade i både teoretisk kunskap och praktiska moment som kan underlätta vid exempelvis ett längre strömavbrott.

VÅRA AKTIVITETER I URVAL

- Retreat, andlig vägledning, meditation, lectio divina, skogsbad, pilgrimsvandring, Write Your Self, spädbarnsmassage och barnyoga.
- Hembesök, sjukbesök, telefonsamtal, brev/kort, uppsökande verksamhet, stöd vid kris.
- Samtalsgrupp, sorgegrupp och anhörigstöd – enskilt och i grupp.
- Själavårdsamtal, stödsamtal, sorgesamtal, begravning och minnesstund.
- Kyrkbuss till onsdagsmässan, promenadsällskap till gudstjänster, konserter, nattvardsfirande på boenden, hemmet eller sjukhuset, enskild förbön, sång- och musikstund och andakt på boenden.
- Café Nyfiket, Fredagsöppet, Grill och drill, Mobil-hjälpen, Bio-eftermiddag och Afternoon-tea.
- Fysiska och digitala fritidsverksamheten Himmel och Pannkaka
- Loppis och Kulturnatt, hemberedskapskurs, studiebesök och samverkan med myndigheter.
- Sommarlovsverksamhet för skolbarn och höstlovsutflykt för barn och familj.
- Sommarverksamhet hos oss, då många andra har stängt – öppen mötesplats för alla åldrar.
- Sommarandakt i kyrkan och underhållning med go´fika
- Allhelgonahelg med skapande/utställning, andakt, fika, samtalstöd, öppet kapell, ljuständning och musik.
- Vi sjunger in julen, julklappsinsamling till barn i Ukraina, julmatkassar och julfirande för ensamboende.

2023 var ett år då det uppstod ett stort tryck på verksamheten ”Himmel och Pannkaka”. Till den öppna fritidsverksamheten för ungdomar som har en funktionsvariation eller en funktionsnedsättning kom det över 60 deltagare per tillfälle, ibland ännu fler. Verksamheten är ett samarbete mellan Stiftelsen Stora Sköndal, Farsta stadsdel, Farsta församling och Enskede-Årsta stadsdel.

Diakonala enheten och Farsta församling har under året tillsammans inlett samarbete med Stockholms stifts blivande diakoner, präster, pedagoger och musiker. I form av studiebesök med storgrupper och ett varierande andligt innehåll, har ett roligt, viktigt och nytt samverkansarbete startat.

BELÄGGNING OCH EKONOMI

Årets intäkter via gåvor (kollekter, fondmedel, minnesgåvor och gåva från hantverksgruppen) har tacksamt mottagits. Det har gjort det möjligt för diakonala enheten att lindra akut ekonomisk nöd hos medmänniskor, men också möjliggjort för oss att arrangera meningsfulla sammanhang för att motverka utanförskap och ofrivillig ensamhet.

SOCIAL- OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

Diakonala enheten har en stor medvetenhet när det gäller miljömässig hållbarhet, men spelar framför allt en viktig roll när det gäller den sociala hållbarheten. Vår hälsa är inte enbart vår fysiska eller psykiska hälsa utan också vår existentiella hälsa, vilket också ingår i WHO:s synsätt på vad det är som ingår i en god och hållbar hälsa. Här har den diakonala enheten en mycket grundläggande uppgift. I allt vi gör i våra uppdrag finns en strävan mot samhällsförbättrande med en omtanke om människor och miljö. Våra aktiviteter under 2023 hade stort fokus på att möjliggöra den fysiska sociala gemenskapen för fler genom ett stort antal aktiviteter av olika slag och med olika målgrupper.

INFÖR 2024

Visionen för Stiftelsens Stora Sköndals diakonala center under 2024 är att ytterligare befästa centret som en plats där besökarna får mötas i andlig gemenskap – över gränser som exempelvis etnicitet, ålder och kön. Det diakonala centret ska under 2024 utvecklas än mer – och fler människor ska få vetskap om verksamheten. Vi har under 2024 planer på att utveckla ett nytt hälsofrämjande projekt med inriktning på konst, både i grupp och för enskilda. Tankar finns att bjuda in intresserade deltagare till trädgårdsdagar i den fina parken. Diakonala enheten ser med tillförsikt fram emot att utveckla den diakonala verksamheten tillsammans med övriga verksamheter på Stora Sköndal, men även med andra aktörer, och på så sätt göra världen lite varmare.

ÅRET SOM GICK

- Diakonalt center formas och utvecklas
- Olika metoder skapas för andlig fördjupning
- Omsorg och gemenskap erbjuds för att motverka ofrivillig ensamhet, isolering och exkludering.
- Nya aktiviteter erbjuds för ökad livskvalitet och ett gott samhälle
- Allmänmänsklig problematik uppmärksammas och bemöts
- Stöd i akuta situationer utan att ”ta över” annans ansvar

ÅRET I SIFFROR

500
Tända ljus i Stora Sköndals kapell under allhelgonahelgen

910
Deltagare vid andakter, kyrk- och musikstunder

1 100
Besökare på Café Nyfiket och Öppet kapell

157
Målade konstverk av barn vid Allhelgonavandring

840
Julklappar till barn i Ukraina

Fastighet

Stora Sköndal Framtidsutveckling ansvarar för uthyrning, förvaltning, förädling och utveckling av byggnader, grönområden samt kyrkogården på Stora Sköndal. Vår samarbetspartner CBRE tar hand om drift, teknik och markskötsel. De befintliga byggnaderna på området består av både bostäder och verksamhetslokaler. Våra hyresgäster är till stor del seniorer, studenter, verksamheter inom stiftelsen och externa verksamheter.

I FOKUS UNDER ÅRET

Det var under 2023 fortsatt fokus på att öka intäkter genom uthyrning av vakanta lokaler. Magitaskolan, en ny större hyresgäst, flyttade in i sina nya lokaler 1 augusti. Företaget Sodexo, som under ett antal år varit vår samarbetspartner för att ansvara för drift, teknik och markskötsel på området Stora Sköndal, meddelade om uppsägning under 2023. Upphandling av ny samarbetspartner prioriterades därmed under året – och från och med med första oktober 2023 ingick vi i avtal med CBRE.

Vi fortsatte vårt arbete med att etablera Stora Sköndal som ett utflyktsmål med lyckat resultat, genom såväl evenemang som en upprustning och utökning av utemiljön på området. Utemiljön erbjuder bland annat kajakuthyrning, volleybollplan och gratis utlåning av lek- och fritidsutrustning. Under juni anordnades en välbesökt sommaraktivitet ”Cykelns dag”, och första adventshelgen anordnades den numera traditionsenliga julmarknaden som lockade cirka 6 000 personer till vårt område. Varje Valborgsmässoafton anordnar Sköndals land- och sjöscoutkår dessutom en stor och välbesökt Valborgseld på Stora Sköndals område, med tillhörande aktiviteter som drar många lokala besökare.

BELÄGGNING OCH EKONOMI

Under året ökade alla driftkostnader såsom exempelvis el, fjärrvärme och vatten, på grund av omvärldsfaktorer vi inte kunde påverka. Detta påverkade 2023 års resultat negativt. Uthyrningsgraden förbättrades och den största nya hyresgästen utgjordes av Magitaskolan.

SOCIAL- OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

Värdegrundsarbetet är centralt inom fastighetsavdelningen och vi är måna om att vara lyhörda för alla våra hyresgästers olika behov. Under 2023 var vi särskilt nöjda med arbetet för de korttidshyresgäster som flyttade ut under året, vilka delvis genom vårt engagemang lyckades få nya bostäder.

21

INFÖR 2024

Uthyrning av vakanta lokaler är i fokus under 2024. Ökade intäkter är viktigt i sig, men ett utökat antal hyresgäster bidrar också till en än mer levande miljö på området. Inför 2024 bedömer vi att driftkostnaderna troligtvis kommer att stabiliseras något och att osäkerheten kring dessa kostnader kommer att minska, jämfört med 2023. Vi kommer dessutom under året nogsamt följa utvecklingen i vår omvärld, hur den kan påverka oss, och vilka möjligheter och dörrar som det kan komma att öppna för fastighetsavdelningens arbete och stiftelsen i stort.

ÅRET SOM GICK

- Magitaskolan ny hyresgäst
- Ny fastighetsförvaltare; CBRE
- Dialogbaserad utflytt av korttidshyresgäster

ÅRET I SIFFROR

29 579
kvm uthyrda lokaler
(per sista december)

19 069
kvm uthyrda bostäder
(per sista december)

73
nytecknade
bostadskontrakt

Framtidens Stora Sköndal

Framtidens Stora Sköndal är ett projekt för stadsutveckling, i en klass för sig. Den mark som Stora Sköndal äger, utgör plattformen för en helt ny stadsdel i Storstockholm – där såväl social som miljömässig hållbarhet är den stora ledstjärnan. Stadsdelsutvecklingen bedrivs av Stora Sköndals dotterbolag Framtidsutveckling AB, och görs i samarbete med Stockholms stad och utvalda byggaktörer.

Utvecklingen kommer att pågå under en tjugoårsperiod, fram till 2035. I den färdiga stadsdelen beräknas över 10 000 människor bo och arbeta. Här kommer bland annat nya förskolor, en grundskola, idrottshall och utökad närservice att finnas. Och här ska människor i olika åldrar, med olika bakgrund och olika erfarenheter kunna hitta gemenskap, delaktighet och trygghet – oavsett om de bor i, arbetar i eller besöker området.

Det ska vara lätt att leva ett hållbart liv. Genom vår vision om Stora Sköndal som ett hållbart samhälle med självklar plats för alla, kan vi möta de utmaningar kring bostadsbrist, segregation, utanförskap och klimatpåverkan som Stockholm står inför. På Stora Sköndals område kommer stiftelsen att få möjlighet att öppna nya verksamheter, så att fler kan ta del av vår vård, omsorg och utbildning.

AKTUELL ETAPP

Stadsutvecklingen på Stora Sköndals område påbörjades 2014. En etapp, vid namn Magnoliatomten, är redan genomförd. Just nu pågår etapp 2a, en av de största etapperna inom projektet Framtidens Stora Sköndal – och som geografiskt tar vid där den föregående etapp slutar. I etapp 2a planeras det för cirka 1 750 bostäder i olika upplåtelseformer, en grundskola f-9 för 930 elever, idrottshall, förskolor och verksamhetslokaler.

Byggstarten är beräknad till årsskiftet 2024/2025 och det kommer att ta cirka fem till sex år att färdigställa allt. De byggaktörer vi samarbetar med i etappen är Wallenstam, Heba Fastigheter/Åke Sundvall, NREP, K2A, Malmegårds Fastigheter och SISAB.

PROJEKTETS UTVECKLING ÅR 2023

Under 2023 ställdes planarbetet ut för granskning. Efter granskningsperioden gjorde Stockholms stad fördjupade utredningar gällande genomförande av grundskolan, vilket ledde till ett antal månaders försening inför antagande i stadsbyggnadsnämnden. Detaljplanen planeras att antas i stadsbyggnadsnämnden under kvartal 2, 2024. Kort därefter beräknas antagande av detaljplanen tas upp i kommunfullmäktige.

Marie Cederschiöld högskola

Stiftelsen Stora Sköndal är en av fyra delägare till Marie Cederschiöld högskola, som bedriver utbildning och forskning inom vård, omsorg, socialt arbete, välfärdssamhället och kyrkomusik. När Stora Sköndal vid förra sekelskiftet började med utbildning, vid det som senare blev Sköndalsinstitutet, bedrevs utbildning av manliga diakoner. Den första ytterligare utbildningen som kompletterades till Sköndalsinstitutet var kantor- och kyrkomusikerutbildningen och därefter socionomer. 1989 slogs Sköndalsinstitutet samman med Ersta sjuksköterskeutbildning och bildade Ersta Sköndal högskola, ett gemensamt ägt aktiebolag utan vinstutdelning. De två campusen låg på Södermalm och på Stora Sköndal. Sedan något år tillbaka har ett sammanslaget campus skapats på Södermalm och ägandet av högskolan har utökats med Bräcke Diakoni och Stockholms sjukhem. 2022 bytte högskolan namn till Marie Cederschiöld högskola, namngivet efter den första kvinnliga föreståndaren för en diakonal institution.

I FOKUS UNDER ÅRET

Under 2023 pågick ett intensifierat påverkansarbete för att få finansiellt stöd för kyrkomusikerutbildningen, vilket tyvärr inte lyckades. Styrelsen fattade i december 2023 ett slutgiltigt beslut om att avveckla utbildningen, då varken staten eller Svenska kyrkan är villiga att finansiera utbildningen på Marie Cederschiöld högskola. Dagens studenter kommer att få slutföra sin utbildning, dock har inga nya studenter antagits de senaste åren på grund av det osäkra läget. Detta medför att kyrkomusikerutbildningen i slutet av 2025 avslutas; och en av hörnstenarna inom högskolans historia försvinner för alltid.

Under 2023 fick högskolan inte heller medel till årets nya examenstillstånd (kandidatprogram i Civilsamhällesvetenskap och magisterprogram till Hälso- och sjukvårdkurator), vilket medförde omfördelning av resurser, men även ett ökat påverkansarbete för att kunna få ekonomiskt stöd inför 2024.

SPECIELLA SATSNINGAR

Under 2023 arrangerades för första gången Marie Cederschiöld-dagarna. Evenemanget initierades av ägarna till högskolan; Stora Sköndal, Bräcke diakoni, Ersta diakoni och Stockholms Sjukhem tillsammans med högskolans ledning. Syftet med de föreläsningar som anordnades under dagarna var att öka samverkan och synliggöra de olika organisationernas arbete.

Eventet lyfte aktuella teman och frågor inom området vård och omsorg, med hjälp av forskning, professionell erfarenhet och ett användarperspektiv. 2023 var temat samskapande och etiska förhållningssätt. Under 2024 kommer dagarna att återkomma, med temat: Samtal om livet och döden – ett jämlikhetsperspektiv.

Högskolan fick 2022 i uppdrag av Stora Sköndal att skapa en ledarutbildning för vår organisations teamchefer på högskolenivå (30 hp). Denna utbildning har nu Stora Sköndals teamchefer genomgått under 2023. Cirka 20 teamchefer har genomförde utbildningen och är nu än mer rustade för sina ledaruppdrag på Stora Sköndal.

En ny organisation implementerades under året på högskolan, där två vicerektorer tillsattes, en för utbildning och en för forskning. Samtidigt flyttade utbildningarna in i nyrenoverade lokaler på Södermalm och anpassades till den digitaliserade miljön som pandemin förde med sig.

BELÄGGNING OCH EKONOMI

Trots ökade lokalkostnader och minskad efterfrågan på uppdragsutbildning, gjorde högskolan en positivt ekonomiskt resultat 2023. Överskottet placeras i balanserade medel för att trygga högskolan inför framtida ekonomiska utmaningar.

Det rådde under året hög efterfrågan på utbildningsplatser, även om det minskat något efter pandemiåren. Den utbildning som hade flest sökande var socionomutbildningen där det var 17 sökande per utbildningsplats, av sammanlagt 87 platser per termin. Även den externfinansierade forskningen växte successivt i omfattning under 2023.

SOCIAL OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

Högskolan arbetar mycket med social hållbarhet genom att fokusera på jämställdhet, där högskolan bedriver forskning inom flera områden såsom: egenmakt, våld mot kvinnor, kvinnor i utsatthet och vård av hemlösa kvinnor. På Marie Cederschiöld högskola finns ett likabehandlingsråd som leder och samordnar likabehandlingsarbetet på högskolan för både studenter och anställda. Ett annat socialt hållbarhetsområde som högskolan arbetar med är forskning om utsatthet, hemlöshet och fattigdom, och hur man skapar mer inkluderande och hållbara städer.

Högskolan har också undertecknat Klimatramverket som är ett gemensamt ramverk för Sveriges universitet och högskolor att förhålla sig till, i arbetet med att motverka klimatförändringar.

STORA
SKÖNDAL